

Posudek na diplomovou práci

Fluxusná Praha: The Visual Communication as a Driving Force in the Culture of Hybrid Flows

Vypracovala: *Simona Noera*

Předkládaná práce se rozpadá do dvou částí. První – delší a čistě teoretická – část se prezentuje jako víceméně volná úvaha nad možností aplikace vizuální komunikace na Batesonův model. Děje se tak za pomoci rozsáhlého arzenálu literatury nejružnější provenience: H. Bhabha, Canevacci, Simmel, Augé, Chambers a mnoho dalších (v resumé celé práce jsou avizováni také Benjamin, Bataille a Baudelaire, kteří se ovšem dostanou ke slovu jen dosti příležitostně). Druhá část (str. 57 a dále) je potom pokusem o jakousi „konkrétní“ aplikaci autorčiny „dialogické metodologie“ na jedno specifické pražské „*non-lieu*“, totiž na pražské metro. Potud by bylo všechno v pořádku. Za poněkud problematický ovšem pokládám způsob, s jakým autorka práce – která se mnou mimochodem v průběhu svého vzniku nebyla ani jednou konzultována, takže jsem přišel až k hotovému – s nahromaděným materiálem nakládá.

To, co u čtenáře vyvolá jistě rozpaky od samého začátku, je až zarážející zmatenost zejména první části práce. Reference se kupí bez ladu a skladu, k žádnému z citovaných autorů se nepřistupuje analyticky (natož aby se srozumitelně vysvětlilo, co který z nich říká a k čemu to je dobré), jakýkoli rozdíl mezi citovanými přístupy zaniká ve vágních a metaforických formulacích. „What I’m researching here and now is the narration of the forms and the colours that these flows draw, creating a connective pattern which in my opinion is the city and its life“, píše autorka na str. 10. Při ospravedlňování použití „dialogické metodologie“ se bez jakéhokoli dalšího vysvětlení napíše: „Personally, I have chosen this because I’ve already used it in my previous research for the bachelors’s degree and I think this is the best one for visual culture experimental reports“ (str. 10 – 11). To ale není žádné vysvětlení (zvláště vzhledem k předchozí větě, kde se píše, že vědec se musí zamýšlet na metodologií, kterou používá). Proč je daná metodologie nejlepší, se nám nesděljuje. V souvislosti s uvedenou metodologií se nám občas sdělí myšlenky vysloveně nesrozumitelné, např. že „the dialogic methodology is a protection between the text and the interpretation, that allows the multiplication of subjectivities inside the text“ (str. 12). Některé věty na sebe nenavazují („The mind doesn’t belong just to the human being, but is part of the whole ecosystem. The most radical attempt to overpass the old dualisms between spirit and matter and to fuse the nature with culture“, str. 13). Jestliže se o komplexních systémech řekne, že jejich „complexity is measured by singular unit levels of the collection that belongs to that level“ (str. 13 – 14), působí to jako náhodné spojení slov. Jaké „singular unit levels“? Jaká „collection“? Kapitola na str. 17 začíná pasáží o pražské městské dopravě, která se však záhy a bez jakéhokoli odůvodnění rozplyne v dalším teoretickém přelétávání přes nejružnější texty. „And if Augé evokes geometry, William J. Mitchell assures that there is no geometry in the *Net*, that is another place that we nowadays live“ (str. 22) – další z mnoha vět, u nichž je vzhledem k jejich agramatičnosti těžké odhalit jejich smysl. Pasáže o benjaminovském „mesiášském čase“ na str. 30 – 31 jsou velice vágní a vůbec neberou v úvahu kontext, v jakém Benjamin s touto myšlenkou přichází. Některé pasáže potom dokonce působí jako parodie vysloveně sokalovského typu: „But still the desymbolizing process that influences the contemporary culture, makes the relationship among (autorka zřejmě chtěla říci „between“) signifier and significant (sic!) to coincide getting the *thing* not alienated but incorporated, and the isomorphism among body, city and video progressively spreads more and more signs on its surface“ (str. 35). O čím povrch se jedná? O povrch toho isomorfismu? „An over era“ na str. 43, kde se mluví o Simmelovi, je zřejmě prostě období, které již pominulo, ale toho se čtenář musí složitě domýšlet. Na str. 52 opět mimořádně vágní a navíc gramaticky nesprávná

formulace: „It is through the visual communication of the contemporary culture that is possible to feel and discover and create the many changes that happen in different societies“. Striktně vzato se nám v této větě nesděluje vůbec nic. Na str. 56 z textu nesmyslně trčí Benjaminův oblíbený citát z Leopardiho, aniž by se jakkoli vázal k okolnímu kontextu.

Co se týče analýzy chování pasažérů v metru, autorka občas překvapí pěknými postřehy (str. 58 – 63), ale obávám se, že to nestačí. Navíc tyto postřehy nejsou nijak ukotveny – máme zkrátka pocit, že autorka občas stála v metru a dívala se na lidi, a to žádná dialogická metodologie nezachrání (nevíme, kolikrát tam byla, kde se stalo to nebo ono, v jakých hodinách atd.). Poslední část práce tvoří tři narativy od tří různých osob žijících v Praze, které jsou sice literárně hezké, ale nevíme, k čemu tam jsou a co mají prokázat. A končí se metaforickým, ale nicneříkajícím vyznáním: „Prague is a mind multifaceted and rich of external inseminations, Prague speaks a foreign language“ (str. 89). Nevím, o jakém jiném větším městě by nešlo říci totéž, i když tam třeba není metro. Přes veškeré sympatie k autorčině záměru a nadšení se obávám, že takhle to nepůjde. Nápad není špatný, literatury aurorka přečetla spousty (navíc často literatury nestandardní) a v celé práci lze snad vystopovat jakýsi záměr – ten se ale zcela ztrácí za skrumáží citátů a nesrozumitelných výroků zcela postrádajících argumentativní hodnotu (zdůrazňuji, že všechny výše uvedené citáty jsou vybrány čistě namátkově). Předkládanou práci – a to zejména v autorčině vlastním zájmu – nemohu bohužel doporučit k obhajobě a navrhuji její přepracování.

Praha, 3.10. 2011

Josef Fulka